

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีภายใต้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัด มหาสารคาม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชี ศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชี และศึกษาแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีภายใต้หลัก ธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม และประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 5,099 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม แยกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มบุคลากร 52 คน กลุ่มประชาชน 371คน รวม 423คน ได้จากการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane. 1970 : 725 ; อ้างถึงใน ยุทธไภยวรรณ. 2549 : 105) ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ได้แก่ การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ การกำหนดสัดส่วน และการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .31 ถึง .89 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีภายใต้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอกวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรและส่วนประชาชน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 66 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย 36 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23 มีอายุ 36-45 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 61.54 และดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 48.08

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 371 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ทำอาชีพเกษตรกร/เกษตรกรรม จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 36.39 เป็นเพศหญิง 237 คน คิดเป็นร้อยละ 63.88 มีอายุ 46-55 ปี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 37.47 ระดับการศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 35.31 รายได้ต่อเดือนรวมของครอบครัว 20,001-25,000 บาท จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 35.58 หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ หมู่ที่ 12 บ้านคอนหัน จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 17.25

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยหลักธรรมาภิบาลที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอกวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.43$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 3 ด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ หลักความคุ้มค่า ($\bar{X}=4.23$) รองลงมา คือ หลักความโปร่งใส ($\bar{X}=4.22$) และหลักคุณธรรม ($\bar{X}=4.18$) และพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X}=3.06$) และพบว่าอยู่ในระดับน้อย 2 ด้านดังนี้หลักนิติธรรม ($\bar{X}=2.34$) และหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X}=2.36$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่อำเภอกวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยดังนี้ คือด้านการเก็บรักษาเงิน ($\bar{X}=4.19$) และด้านการรับเงิน ($\bar{X}=4.17$) ตามลำดับ อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยดังนี้ คือ

ด้านการฝากเงิน ($\bar{X}=3.22$) รองลงมาคือ ด้านการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X}=3.00$) และด้านการเบิกจ่ายเงิน ($\bar{X}=2.67$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ หลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ และหลักความโปร่งใส มีดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ในระดับปานกลาง คือ .532 ตัวแปรทั้ง 4 ตัว สามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรอิสระได้ 28.30% ด้วยความคลาดเคลื่อนของการประมาณ .388

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.758 + 0.174 x_2 + 0.075 x_4 + 0.128 x_5 + 0.119 x_3$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.405 Z_2 + 0.136 Z_4 + 0.117 Z_5 + 0.108 Z_3$$

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีภายใต้หลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ปรากฏผลดังนี้

1. ควรใช้อำนาจของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม (ความถี่=20)
2. เจ้าหน้าที่ควรมีการวางแผนเพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น (ความถี่=19)
3. เจ้าหน้าที่ควรมีการเผยแพร่ระเบียบปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้รับความรู้ขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ (ความถี่=18)
4. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมวางแผน ปฏิบัติและประเมินงานเพื่อแก้ปัญหาของชุมชน (ความถี่ = 17)
5. เจ้าหน้าที่สามารถชี้แจงข้อสงสัยแก่ประชาชนได้อย่างถูกต้อง เพียงตรง (ความถี่ = 16)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีภายใต้
 หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
 ผู้วิจัยนำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

**ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีภายใต้
 หลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง**

ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีขององค์การ
 บริหารส่วนตำบลคงใหญ่อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ
 ปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากการศึกษา ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับ
 ประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่อำเภอวาปี
 ปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุด 3 ด้าน คือ ด้านการเบิกจ่ายเงิน ด้าน
 การฝากเงิน และด้านการตรวจเงิน ตามลำดับ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ด้านการเบิกจ่ายเงิน องค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่อำเภอวาปีปทุม
 จังหวัดมหาสารคาม มีปัญหาและอุปสรรคอันเกี่ยวกับ เอกสารการเบิกจ่ายเงินในเรื่องการวาง
 ฎีกาและการลงลายมือชื่อของหัวหน้าหน่วยงานผู้ขอเบิกไม่สมบูรณ์ ในการบริหารจัดการ
 โครงการไม่สามารถจัดสรรทรัพยากรให้เกิดความประหยัดและความคุ้มค่า ได้แก่ งบประมาณ
 และระยะเวลาการดำเนินงาน และเมื่อมีการแก้ไขเอกสารการเบิกจ่ายเงิน ผู้เบิกไม่มีการลง
 ลายมือชื่อกำกับไว้

2. ด้านการฝากเงิน องค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัด
 มหาสารคาม ซึ่งพบว่า หน่วยงานคลังไม่มีการจัดทำใบเสร็จรับเงินไว้ จึงไม่สามารถตรวจสอบ
 ได้หากมีใบเสร็จสูญหาย แม้ อบต. มีการนำรายได้ประจำวันเข้าบัญชีเงินฝากเป็นปัจจุบัน แต่
 การบันทึกบัญชียังไม่ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดไว้ ในการนำส่งเงินหรือฝากเงินให้หัวหน้า
 หน่วยงานคลัง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย หรือธนาคารนั้น บางครั้งไม่มีการลงลายมือชื่อไว้เป็น
 หลักฐาน

3. ด้านการตรวจเงิน พบว่า การจัดทำบัญชีและทะเบียนรายรับรายจ่าย ไม่มีการ
 จัดทำศัพท์บัญชีตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้ ไม่มีการประกาศงบ

แสดงฐานะทางการเงินและงบอื่นๆให้ประชาชนทราบหลังสิ้นปีงบประมาณแล้ว รวมทั้งขาดการจัดทำรายการแสดงรายรับรายจ่ายและงบทดลองที่เป็นปัจจุบัน

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณ ต้นมันทอง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีรายได้ในระดับปานกลาง ปัจจัยแวดล้อมในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านการกำกับดูแลจากผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชา รองลงมาคือ ความพร้อมด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ความพร้อมด้านบุคลากรและต่ำที่สุดคือ ความร่วมมือของประชาชน ประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานงานวิจัยของ ธนากร เกาะพนม (2554 : บทคัดย่อ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮี อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนผู้ที่มีหน้าที่ในการชำระภาษีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮี อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($X=3.35$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความร่วมมือของผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษี ด้านการให้บริการ ด้านพนักงานส่วนท้องถิ่น ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านความรู้ความเข้าใจกฎหมายผู้ของเสียภาษี ตามลำดับ

ผลการวิจัยดังกล่าวไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัฒน์ตรา มะโนส (2552 : บทคัดย่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของส่วนการคลังองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การวางแผน รองลงมาระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร หน้าที่ความรับผิดชอบ การตัดสินใจ การประสานงาน เครื่องมือและอุปกรณ์ ตามลำดับ และปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การบริหารงานบุคคล และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วริยา เอี่ยมวิบูลย์. (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องศักยภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า คณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติงานพัฒนาตำบล(คพต.) มีความคิดเห็นต่อศักยภาพในการปฏิบัติงานในภาพรวมของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง กล่าวคือมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการบริหารงบประมาณ อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้าน

การวางแผน การตัดสินใจ การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ด้านการประเมินผล และด้านความเป็นผู้นำ อยู่ในเกณฑ์ที่ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลงิ้วใหญ่ อำเภอ่าวป่าตุม จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลงิ้วใหญ่ อำเภอ่าวป่าตุม จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ หลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ และหลักความโปร่งใส

1. หลักการมีส่วนร่วม มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลงิ้วใหญ่ อำเภอ่าวป่าตุม จังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสัมพัทธ์ที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักการมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนที่เป็นสมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ปฏิบัติ และประเมินงาน เพื่อแก้ปัญหาของชุมชนได้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเจ้าหน้าที่งานการเงินและบัญชีของ อบต. ต้องยอมรับข้อคิดเห็นเพื่อให้การตัดสินใจมีคุณภาพและได้รับการยอมรับเพิ่มขึ้น ซึ่งต้องมีทัศนคติต่อส่วนรวมในเชิงบวก

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ อรรถัย กักผล (2546 : 2-2) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการที่ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีโอกาสได้แสดงทัศนะ แลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น เพื่อแสวงหาทางเลือก และการตัดสินใจต่างๆ เกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงควรเข้าร่วมในกระบวนการนี้ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงการติดตาม และประเมินผล เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการเรียนรู้ การปรับเปลี่ยนโครงการร่วมกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย และสอดคล้องกับแนวคิดของ ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ (2549 : 61) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การกระจายโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหาร เกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน โดยการให้ข้อมูล การแสดงความคิดเห็นการให้คำแนะนำปรึกษา การร่วมวางแผน การร่วมปฏิบัติ รวมถึงการควบคุมโดยตรงจากประชาชน

2. หลักคุณธรรม มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลงิ้วใหญ่ อำเภอ่าวป่าตุม จังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสัมพัทธ์ที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต้องมุ่งเน้นรักษาผลประโยชน์แก่ส่วนรวม ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่

ประชาชนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต จริ่งใจ อดทน มีระเบียบวินัย จึงจะ ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานการเงินและบัญชี

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ ชนะศักดิ์ ยูวบูรณ์ (2543 : 3 - 12) ได้นิยามว่า หลักคุณธรรมเป็นการยึดมั่นในความถูกต้องดีงามโดยธรรมาภิบาลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริ่งใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ และสอดคล้องกับแนวคิดของ กัลยา เนติประวัตติ (2544 : 11-13) ได้กล่าวว่า หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความ ซื่อสัตย์ จริ่งใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตเป็นนิสัยประจำชาติ ในระดับ องค์กร หมายถึง เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องปฏิบัติงานให้มีประ สติภาพให้มีความยุติธรรมกับ ประชาชนอย่างเท่าเทียมกันรวมทั้งจัดระบบงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณข้าราชการคือมีจรรยา บรรณต่อตนเอง ต่อ หน่วยงาน ต่อผู้ร่วมงาน ต่อประชาชน และสังคม

3. หลักความรับผิดชอบ มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชี ขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอกว๊านป่า จังหัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสัมพันธ์ ที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและ บัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอกว๊านป่า จังหัดมหาสารคาม ต้องมีการ รับผิดชอบในการดำเนินงานด้านการบริหารงานการเงินและบัญชี มีศักยภาพในการบริหาร ความเสี่ยงโดยการจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยง และรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดจากการ บริหารงาน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ด้านการเงินและบัญชี ต้องมีแนวทางในการวางแผนเพื่อป้องกัน ความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ รัชนา ศานติยานนท์ และ คนอื่นๆ (2544 : 7-8) ได้กล่าวว่า การรับผิดชอบหมายถึง การรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติที่เกิดขึ้น โดย ต้องมีการกำหนดบทบาท และความรับผิดชอบที่ชัดเจน รวมถึงความสมดุลระหว่างความ คาดหวังกับขีดความสามารถของผู้ปฏิบัติ ซึ่งทำให้การรายงานมีความน่าเชื่อถือ และ สมเหตุสมผลอีกด้วย และสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบ ราชการ (ก.พ.ร.) (2552 : 9) ได้นิยามว่า ได้นิยามว่า หลักการะรับผิดชอบ คือ การแสดงความ รับผิดชอบในการปฏิบัติ หน้าที่ และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้น

ควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำคัญในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ ทั้งนี้เกณฑ์หลักการรับผิดชอบมุ่งเน้นการประเมินว่าการแสดง ความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบ นั้น ควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำคัญใน การรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ นอกจากนี้ยัง พบว่า มีแนวคิดทางวิชาการที่สอดคล้องกับ แนวคิดดังกล่าว ดังนี้

4. ความโปร่งใส มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีของ องค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสัมพัทธ์ที่ ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและ บัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม ต้องมุ่ง ปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ มีกระบวนการทำงานที่โปร่งใส ประชาชน สามารถตรวจสอบความถูกต้องและชัดเจนได้ สามารถชี้แจงข้อสงสัยแก่ประชาชนได้อย่าง เทียบตรง จึงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานการเงินและบัญชี

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ สุจิต นิมิตกุล (2543 : 13- 14) ได้กล่าวถึง ความโปร่งใสว่า ข้อมูลต่าง ๆ ต้องตรงกับข้อเท็จจริงของการดำเนินการ และ สามารถตรวจสอบได้ มีการดำเนินงานที่เปิดเผยอย่างชัดเจนและเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญบง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมี ลี (2544 : 17-18) ได้กล่าวว่า หลักความโปร่งใส ควรประกอบด้วย ความพึงพอใจของประชาชน จำนวนเรื่องกล่าวหา ร้องเรียน การยอมรับในการตัดสินใจของหน่วยงาน การมีตัวชี้วัดผลในการทำงานที่เป็น รูปธรรมและการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามต่อสาธารณะ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบล คงใหญ่ อำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

1.1.1 ในการเบิกจ่ายเงินทุกครั้ง อบต.ให้หน่วยงานเจ้าของงบประมาณขอเบิก กับหน่วยงานคลังและหัวหน้าหน่วยงานผู้ขอเบิกกลางมือชื่อพร้อมวางฎีกาตามแบบที่กำหนด ทุกครั้ง

1.1.2 มีความประหยัดและความคุ้มค่าในการบริหารจัดการโครงการ

1.1.3 มีการจัดทำบัญชีและทะเบียนรายรับรายจ่ายรวมถึงศัพท์บัญชีตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

1.1.4 มีการประกาศงบแสดงฐานะทางการเงินและงบอื่น ๆ ให้ประชาชนทราบหลังสิ้นปีงบประมาณแล้วทุกปี

1.1.5 ได้รับการตรวจสอบด้านการเงินจากหน่วยงานตรวจสอบระดับจังหวัดเป็นประจำทุกปีองค์การบริหารส่วน ได้รับการตรวจสอบตามแผนการตรวจ

ผู้วิจัย ได้พิจารณาจากรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดจากด้านการเบิกจ่ายเงิน และด้านการตรวจเงิน

1. การเบิกจ่ายเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม ควรให้หน่วยงานเจ้าของงบประมาณขอเบิกกับหน่วยงานคลัง และหัวหน้าหน่วยงานผู้ขอเบิกควรลงลายมือชื่อพร้อมวางฎีกาตามแบบที่กำหนดทุกครั้ง

2. การเบิกจ่ายเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม ควรมีความคุ้มค่าต่อการบริหารจัดการ โครงการมากที่สุด

3. องค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม ควรมีการจัดทำบัญชีตรวจสอบด้านการเงินจากหน่วยงาน และตรวจสอบระดับจังหวัดเป็นประจำทุกปี

1.2 ปัจจัยเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม

1.2.1 เจ้าหน้าที่งานการเงินและบัญชีควรมีทัศนคติต่อส่วนรวมในเชิงบวก

1.2.2 เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีควรปฏิบัติหน้าที่ และยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชน

1.2.3 เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและบัญชี ควรมีศักยภาพในการบริหารจัดการภาระรับผิดชอบต่อการดำเนินงาน

1.2.4 เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ควรมีกระบวนการทำงานที่ประชาชนสามารถตรวจสอบความถูกต้องและชัดเจนได้

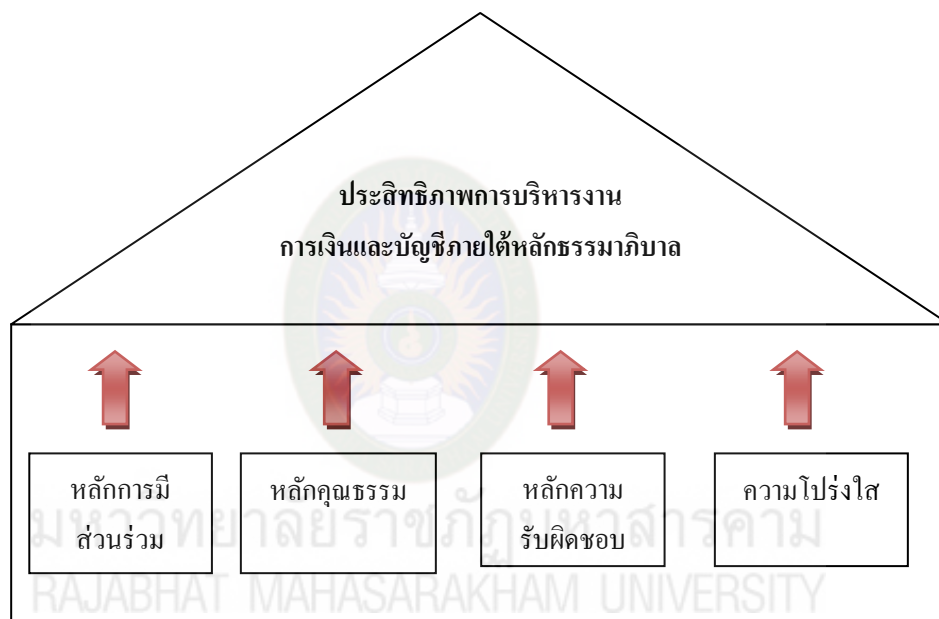
1.3 แนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีภายใต้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม

1.3.1 ควรใช้อำนาจของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม

1.3.2 เจ้าหน้าที่ควรมีการวางแผนเพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น

1.3.3 เจ้าหน้าที่ควรมีการเผยแพร่ระเบียบปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมให้ประชาชน
ได้รับความรู้ขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ

จากการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชีภายใต้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า
หลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และความโปร่งใส มีความสำคัญต่อ
องค์กร ผู้วิจัยสามารถเขียนเป็นแผนผังความคิดในการวิจัย ได้ดังปรากฏในภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 รูปแบบสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นหลักธรรมาภิบาล

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยความโปร่งใสที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพเกี่ยวกับการบริหารงานการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดมหาสารคาม

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักการมีส่วนร่วมและหลักคุณธรรมกับประสิทธิภาพเกี่ยวกับการบริหารงานการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดมหาสารคาม

2.3 ควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและบัญชี ภายใต้หลักธรรมาภิบาลด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) เพื่อแก้ไขปัญหาความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรอิสระที่เกิดขึ้นจากการวิเคราะห์รูปแบบโดยสมการถดถอย พหุคูณเชิงเส้นตรง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY